

YAPI MALZEMELERİ SEKTÖRÜ SANAL FUARLARA YÖNELDİ

2019 yılını 22.1 milyar dolar ihracatla kapatan Türk yapı malzemeleri sektörü, Covid-19'un olumsuz etkilerini en az hasarla atlatmaya çalışıyor. Dünya ihracat sıralamasında 11'inci sırada yer alan sektör sanal ticaret heyetleri ve sanal fuarlar düzenleyerek tekrar ilk 10'a girmeyi hedefliyor.

Geçtiğimiz yılı 22.1 milyar dolar ihracatla kapatan Türk yapı malzemeleri sektörü, Covid-19'un olumsuz etkilerini en az hasarla atlatmak adına geliştirdiği projelere ara vermiyor.

Sanal fuarlar ve sanal ticaret heyetleri ile ilgili çalışmalar devam ederken, dünya ihracat sıralamasında 11'inci sırada yer alan sektörün hedefi tekrar ilk 10'a girmek…

Sektörün ilk çeyrek rakamlarını paylaşan Türk Yapı Malzemeleri Sektörü Başkanı Serdar Urfalılar şu bilgileri verdi: "Sektörün Ocak-Nisan ihracat rakamlarına baktığımızda miktarda yüzde 16.31'lik artış görülürken değerde ise yüzde 4.82'lik düşüş kaydedildi. Bu düşüşe rağmen yüzde 30'lara varan alt sektör ihracat artışları var. Bu dönemde en fazla ihracat yapılan ülkeler ABD, İsrail, Almanya, Irak ve İngiltere oldu. İhracat yapılan pazarları salgın öncesi ve sonrasına göre değerlendirdiğimizde, ABD 2020'nin ilk çeyreğini geçtiğimiz senenin ilk çeyreğine göre yüzde 20'lik artış ile tamamladı. İsrail özelinde bu oran yüzde 7 olarak hesaplandı. Önemli ihracat pazarlarımızdan Almanya ile olan ticaretimiz ilk çeyrekte 413 milyon dolarla bir yıl öncesine göre neredeyse aynı seviyeyi korudu. Buradaki en önemli etken salgının ülkeye girmesi ve devletlerin süreçte nasıl bir yol izlediği ile alakalı."

"Sektör yılı yüzde 30'luk daralma ile kapatacak"

Bu yılın ilk çeyreğinde 214 ülkeye ihracat yapıldığını ifade eden Urfalılar, en fazla düşüşün İspanya, İtalya, Kenya, İran ve Özbekistan'da yaşandığını söyledi.

Pandemi nedeniyle Türk yapı malzemeleri sektörünün 2020'yi yüzde 30'luk daralma ile kapatacağını belirten Urfalılar, 'Yeni Normal' olarak adlandırılan salgın sonrası süreçle ilgili, "Normalleşme süreci eskiden yaptığımıza bir dönüş değil, eski etkiyi yaratmak için farklı gidiş yolları yaratmak ile gerçekleşecek. Birlik olarak hedef pazarlarımıza yönelik faaliyetlerimize yeni formatlarında hızla devam ediyoruz. Sanal fuar kavramı sıkça önümüze gelen bir konu. Birlik olarak bu fuarlarda yer almak isteyen firmalarımızın milli katılımlarına yönelik yenilikler sunarak var olmaya devam edeceğiz. Ticaret ve alım heyetleri organizasyonlarımız devam ediyor. Sanal heyetlerin en güzel yanı zamandan tasarruf" ifadelerini kullandı.

Urfalılar, "Sektör olarak iki Ur-Ge projesini tamamladık. Bazı sektörlerimizden gelen yoğun istek üzerine sadece bir sektöre veya birbirini direkt etkileyen veya tamamlayan bir, iki sektörü de barındıran bir Ur-Ge projesi yapmaya karar verdik. Birliğimizin üyesi olan sektör firmaları ile bütün evrelerinin sanal olarak yapılacak ilk sanal Ur-Ge projesini hayata geçirmeyi arzu ediyoruz.

Mart ayında işler nasıl gitti?

Diğer yandan Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD) tarafından hazırlanan "Mayıs 2020 Sektör Raporu"na göre inşaat malzemesi sanayisinin Mart ayı üretimi geçtiğimiz yılın aynı dönemine gore yüzde 5.3 arttı. Böylece inşaat malzemesi sanayisinin üretimi üst üste üç ay arttı. Mart ayındaki üretim artışında iç pazardaki hareketlenme ile ihracattaki miktar artışı belirleyici oldu. Ayrıca kuvvetli bir baz etkisi de yaşandı. 2020 yılı Mart ayında 22 alt sektörün 14'ünde üretim bir önceki yıla göre yükseldi. Sekiz sektörde ise üretim geriledi. 2020 yılı Ocak-Mart döneminde üretimde en yüksek artış yaşanan ilk beş sektör; "birleştirilmiş parke ve yer döşemeleri", "seramik kaplama malzemeleri", "düz cam ve yalıtım camları", "inşaat boya ve vernikleri' ile "armatür, musluk, vana ve valfler" oldu.

2020 yılı Ocak-Mart döneminde üretiminde gerileme yaşanan alt sektörler ise "çimento ve betondan eşyalar", "tuğla ve kiremit", "metalden kapı ve pencereler", "plastik inşaat malzemeleri", "ahşap inşat malzemeleri" ve "hazır beton' sektörleri oldu.

İnşaat malzemesi sanayisinde alt sektörler itibarıyla üretim performansı oldukça farklılık gösterdi. Üretimde dengeli ve genele yayılan bir büyüme sağlanamadı. Covid-19 salgınının üretim üzerindeki etkileri ise Nisan ayından itibaren yaşanmaya başlandı.

İnşaat harcamaları ilk çeyrekte yüzde 6.8 azaldı

2020 yılının ilk çeyreğinde inşaat harcamaları, cari fiyatlarla geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 6.8 azalarak 137.5 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Yıllık inşaat maliyetleri artışı da dikkate alındığında inşaat harcamalarında reel olarak yüzde 19 daralma yaşandı. İnşaat sektörü ile ekonominin genelinde yaşanan büyüme arasındaki pozitif ilişki önce zayıfladı ardından önemli bir kopma meydana geldi. 2018 yılında ekonomi yüzde 2.8 büyürken inşaat sektörü yüzde 2.1 küçüldü. 2019 yılında ise ekonomi yüzde 0.9 büyürken inşaat sektörü yüzde 8.6 daraldı. 2020 yılının ilk çeyrek döneminde de ekonomi yüzde 4.5 büyüdü ancak inşaat sektörü yüzde 1.5 küçüldü. Sektör ile ekonomideki büyüme arasındaki ayrışma kuvvetlendi.

Alınan yapı izinleri yüzde 41.1 daraldı

İnşaat sektörü kendi iç dinamiklerinden kaynaklanan sorunlar nedeniyle 2019 yılında önemli ölçüde daralmış, alınan yapı ruhsatları da önemli ölçüde azalmıştı. Alınan yapı ruhsatlarındaki daralma 2020 yılının ilk çeyreğinde de devam etti. Alınan yapı ruhsatları yüz ölçümü olarak yüzde 11.4 geriledi ve 17.43 milyon metrekareye kadar düştü. Yapı ruhsatı alınan daire sayısı ise 80 bin 216 oldu. 2020 yılının ilk çeyrek döneminde yeni arzlar önemli ölçüde azaldı. Yeni arzları yansıtan alınan yapı izinleri 2020 yılı ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzölçümü olarak yüzde 41.1 daraldı. Daralma daire sayılarında yüzde 39.3 oldu. Arz edilen daire sayısı 151 bin 992'ye indi.

İnşaat maliyet endeksi Nisan'da arttı

Bu arada Türkiye İstatistik Kurumu'nun Nisan ayına ilişkin inşaat maliyet endeksine göre endeks Nisan'da bir önceki aya göre 0.86, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 6.14 yükseldi.

Aylık bazda malzeme endeksi yüzde 1.15, işçilik endeksi yüzde 0.32 arttı. Nisan 2019'a göre malzeme endeksinde yüzde 1.95, işçilik endeksinde yüzde 15.45 artış gerçekleşti.

Bina inşaatı maliyet endeksi nisanda bir önceki aya göre yüzde 1.29, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 7.77 artış gösterdi. Nisan'da, Mart ayına göre malzeme endeksi de yüzde 1.80, işçilik endeksi yüzde 0.32 arttı. Yıllık bazda bakıldığında malzeme endeksi yüzde 4, işçilik endeksi yüzde 15.69 yükseldi.

Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi Nisan'da bir önceki aya göre yüzde 0.6 azalırken, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0.79 arttı. Nisan'da bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 1 azalış kaydederken, işçilik endeksi yüzde 0.31 arttı. Geçen yılın aynı ayına göre ise malzeme endeksinde yüzde 4.74 azalırken, işçilik endeksinde yüzde 14.56 artış kayıtlara geçti.

